

Número 7.

Premi de la Englantina de or.

LA MORT DELS MONCADAS.

Dulce et decorum est pro patria mori.

HOR. L. III, C. 2.

I.

PARTIDA.

«Trau mon cavall mes valent,
Trau ma llansa mes guarnida,
Mon escut ab vadells d' or
Y l' perpunt y capellina;
Perque demà al trencar l' alba
Lo cavall durà la brida,
Y jo l' elm d' acer al front,
Daga y espasa á la cinta.
Pe'l camí de Tarragona
Diràs que som de partida:
De Salou navegarem
A las costas mallorquinas.
Ab lo senyor Rey en Jaume,
De Barcelona ab lo Bisbe
Y la flor dels cavallers
Que Catalunya trepitjan.
Quatrecent ab mí segueixen,
Que tots sols prou ne serian

Per ofegar al rey moro
Dintre lo mar de las illas.

—Adeu siau, Vescomptessa,
No ploreu, la meua vida,
Prest tornarán nostres velas
Blanqueijant per la marina.»

Diu lo Vescompte en Guillem;
Y quant l' alba n' era eixida
Ab son germá Don Ramon
Y l's cavallers que l' seguian,
Envers las altas finestras
Mes d' un colp girant la vista,
De son castell de Moncada
Baixa armat á tota brida.

II.

ARRIBADA.

Als camps de Santa Ponsa
No gayre lluny del mar,
Al mitj d' una pineda
S' aixeca un pi mes alt,
Lo cap sobre la soca,
D' esquena 'n el penyal,
Guillem lo de Moncada
Greument hi jau nafrat.

Desfeta la lloriga,
La cinta sens punyal,
Vermella y esmussada
La espasa n' té al costat.
La vista enterbolida
Cercant lo seu germá,
Del pit, mentres respira,
N' hi brollan glops de sanch.

Del Bisbe que l' auxilia
La creu ne du en las mans,
D' alsarla fins als llabis
No n' té forsa 'n el bras.

Entorn los homens d' armes
Mirantlo enrevoltats
Als altres que n' arriban

Lo signan ab pietat.
Donzells allí s' aplegan,
Barons y capitans,
Y al mitj de tots En Jaume
Baixant de son cavall.

III.

MORT.

Derrera aqueixas platjas
Ne veig finir lo sol,
Lo sol d' eixa diada
Será l' meu derrer goig.
Plany al qui en terra estranya
Lluny de sa patria mor.

Adeu lo Rey en Jaume,
Adeu Rey d' Aragó;
Ab vos vinguí á Mallorca,
Mes no hi entraré ab vos.
Plany al qui en terra estranya
Lluny de sa patria mor.

Mallorca será presa,
Venjat lo nostre afront;
Iglesias sas mesquitas,
Y creus sas llunas d' or.
Plany al qui en terra estranya
Lluny de sa patria mor.

Tornantsen las galeras,
Tornantsen á Salou,
Sas fillas y sas mares
Veurá quiscun de l' host.
Plany al qui en terra estranya
Lluny de sa patria mor.

Mes ¡ay! las salsaredas
Ubagas de Besós,
Las serras de Moncada
May mes reveuré jo.
Plany al qui en terra estranya
Lluny de sa patria mor.

Castell de los meus pares,
Castell dels meus recorts,

Ja may per dar-me entrada
Baixar faré l' teu pont.

Plany al qui en terra estranya
Lluny de sa patria mor.

¡Ay trista Vescomptessa!
Guaytant de nit y jorn,
May mes per la marina
Veuréu vaixell que m' torn.

Plany al qui en terra estranya
Lluny de sa patria mor.

Devall d' eix pi selvatje
Jaurá enterrat mon cos;
La tomba que esperava
Escrit durá altre nom.

Plany al qui en terra estranya
Lluny de sa patria mor.

Tinguda es ma paraula,
Del fat ja men conhort,
Mes lluny de Catalunya
Morir ¡oh Rey! me dol.

Plany al qui en terra estranya
Lluny de sa patria mor.

IV.

RECORT.

¡O fills de Barcelona!
Los jorns primers del maig,
Quant brots y pámpols tendres
Verdeijan pe' l's vinyats
Y xisclan cruixidelles
Gronxantse en los cimals;
D' aquel turó que roneja
Aixeca al Nort lo cap,
Del riu Besós en l' aygua
Rojenca l's peus mullant,
Pujeu fins á la cima
Lo dia al ferse clar.

Veuréu d' un castell gótic,
Que n' era dels mes alts,
Las torres trossejadas,

Xapats per terra l's archs.
Blavencas etsevaras
Per tot sos murs voltant,
Y blancas englantinas
Pe'l mitj dels tristos carts.
Llavors, si l's ulls atónits
Gireu envers lo mar,
Las illas de Mallorca
Veuréu si bé oviráu,
De l' ona llunyadana
Dormint sobre l' mirall.
Allí per l' honra vostra
Pe'l Deu que n's es sagrat,
Moriren els Moncadas,
Mes ¡ay! tots dos germans.

Si aymau la dolsa terra
Que infants nos alletá,
Y l's seggles richs de gloria
De nostre august passat,
Digueu al despedirvos
Las timbas devallant:
«Germans els de Moncada,
»Per sempre Deu vos guart.»

JOSEP LLUIS PONS Y GALLARZA.